

Malo hrupa - veliko problemov

Krajani krajevne skupnosti Šmartno-Tacen bodo gostitelji osrednje ljubljanske proslave partijskih jubilejev, hkrati pa bomo s to proslavo tudi Šiškarji proslavili svoj občinski praznik, kajti letos proslave, kakršne so bile zadnja leta v Tivoliju, Zgornji Šiški, Rašici in Medvodah ne bo.

V tem zapisu bomo skušali nekoliko podrobneje predstaviti KS Šmartno-Tacen. Njena površina meri 5,65 kvadratnih kilometrov, na tem področju pa živi okrog 1.800 prebivalcev — od teh jih je 1.166 vpisanih v volilni imenik. Sestavljena je iz dveh naselij — iz Šmartnega, v katerem živi približno tretjina prebivalcev in Tacna. Na južni strani je KS omejena z reko Savo, na severu meji s KS Vodice, na zahodu s KS Pirniče in na vzhodu s KS Gameljne.

V vsej zgodovini teh krajev prav gotovo najbolj izstopata dva dogodka: vsedrjavno partijsko posvetovanje v Novakovi hiši leta 1939 in 22. julij 1941, ko je na cesti med Šmartnim in Tacnom počila prva partizanska puška v Sloveniji. Na spomeniku temu dogodku piše: »Partizanski strel je tukaj zadonel in pretrgal žalostno tišino. Plamen vstaje se povsod je razžarel nad slovensko domovino«. Prav res se je plamen vstaje razžarel vsepovsod. Na bližnji Rašici je bila že leta 1941 ustanovljena Rašiška četa, pa tudi v gozdovih okrog Šmarne gore so imeli partizani svoje postojanke.

Danes je KS Šmartno-Tacen krajevna skupnost — statistiki so jo uvrstili v primestno krajevno skupnost, v kateri je le malo industrije, zato pa toliko več individualnih hiš ob vznožju Šmarne gore, hriba, ki je izredno priljubljena izletniška točka tako domačinov kot številnih Ljubljančanov. Prebivalci v večini hodijo na delo v ljubljanske tovarne in urade, kajti v tej krajevni skupnosti imajo le dve delovni organizaciji: KOT in pa Slovinov TOZD Sodarstvo, ki neguje tradicijo teh krajev, kajti Tacen je dolga leta pred vojno slovel kot kraj, kjer so doma izvrstni sodarji.

Prebivalci Tacna in Šmartnega se radi pohvalijo, da živijo v okolju brez hrupa, blizu Ljubljane, toda prav tako radi potarnajo, da jih tarejo še številni problemi, ki jih bodo skušali rešiti. Nekatere izmed njih so že rešili: tako so lani asfaltirali skoraj vse krajevne ceste, za kar so krajanji sami prispevali nič manj kot 700.000 dinarjev. Tudi gasilski dom so prenovili in tako bodo sedaj v njem našle svoj dom vse krajevne družbenopolitične organizacije in društva.

Preuredili so tudi glavno cesto med Tacnom in Šmartnim, tako da bo sedaj po njej vozil avtobus mestnega prometa, kar jih bo še bolj zblížalo s centrom mesta, hkrati pa bo mestni avtobus njihovim otrokom zagotovil veliko varnejši prihod v šolo in iz nje, kajti sedaj so otroci v šolo v Šmartnem hodili peš ali s kolesi po dokaj prometni cesti.

Pred kratkim je bil zgrajen tudi nov most čez Savo v Tacnu in le nekaj kilometrov naprej v Vižmarjah podvoz pod gorenjsko železnico, pa nova Celovška cesta, kar vse je Tacen in Šmartno povežalo z Ljubljano praktično v eno celoto. Sava ni več ovira in Ljubljana se je začela hitro širiti tudi na levem bregu Save.

Toda po drugi strani Tacenci poudarjajo, da bodo morali urediti še kanalizacijo, radi bi večjo, sodobnejšo trgovino, pa še kaj. Prav gotovo bodo tudi te načrte uresničili.

Od 9. junija se krajevna skupnost Šmartno-Tacen imenuje krajevna skupnost Edvard Kardelj Šmartno-Tacen. V Tacnu je namreč

živel Edvard Kardelj in na to so Tacenci še izredno ponosni. Vedno so velikega sina naše revolucije radi pozdravljali v svoji sredi, radi so sprejemali njegove nasvete, radi so bili v njegovi družbi, saj je bil Edvard Kardelj tako neposreden in domač z njimi. Prav zato je Tacence vest o Kardeljevi smrti globoko pretresla in zato so se tudi odločili, da bodo svojo krajevno skupnost poimenovali po tem velikem mislecju in bojevniku.

Na območju krajevne skupnosti, v nekdanjem gradu Rocen, je tudi Šolski center Republiškega sekretariata za notranje zadeve, kjer se učijo bodoči miličniki. Prav z gojenci in profesorji te ustanove krajanji izredno tesno sodelujejo v raznih delovnih akcijah, proslavah in drugih prireditvah.

Ne smemo pozabiti tudi na osnovno šolo v Šmartnem, ki se imenuje po Francu Rozmanu-Stanetu, ki je bil doma iz le nekaj kilometrov oddaljenih Pirnič. V njej so prvi v Šiški in med prvimi v Sloveniji uvedli celodnevni pouk in prav na podlagi izkušenj iz Šmartnega so tudi drugod uvedli tako obliko izobraževanja.

Naj ob koncu zapišemo samo še sporočilo občanov KS Šmartno-Tacen vsem udeležencem proslave 16. junija: »Storili bomo vse, da boste iz naših krajev odnesli najlepše vtise, predvsem pa upamo, da nas boste še kdaj obiskali. Vedno vas bomo z veseljem sprejeli.«

F. Kmetič

